

2015

IZVJEŠTAJ SA FINANSIJSKIH TRŽIŠTA

Period od 1.11.-15.11.2015

Kratak pregled dešavanja sa finansijskih tržišta praćen dešavanjima na tržištu valuta, metala i tržišta kapitala sa osnovnim kamatnim stopama vodećih svjetskih zemalja

- EVROPSKO TRŽIŠTE
- AMERIČKO TRŽIŠTE
- AZIJSKO TRŽIŠTE
- ZLATO
- NAFTA
- BERZANSKI INDEKSI
- EKONOMSKI KALENDAR
- PREGLED KAMATNIH STOPA

17/11/2015

FILIP DURSUN
TANJA KNEŽEVIĆ
IGOR ROGIĆ
NOVA BANKA AD

1.1. Evropsko tržište

- *ECB i dalje nagovještava dodatno lavaljenje monetarne politike*
- *Vrijednosti evra pogođena i grčkim dugom, kao i terorističkim napadima u Parizu*
- *Banka Engleske smanjila prognoze rasta privrede i inflacije, najavljeno odgađanje odluke o promjeni kamate stope*

Veliki jaz u vođenju monetarne politike ECB i FED, uticao je na slabljenje evra na najniži nivo u poslednjih nekoliko mjeseci u odnosu na USD, dok su značajan rast ostvarili AUD, CAD i GBP. Mario Draghi je nekoliko puta izlazio pred javnost u novembru i nije se stekao generalno pozitivan stav što se tiče napretka privrede EU, prvenstveno stope inflacije, a shodno tome i vjerovatnoća ide u korist dodatne monetarne ekspanzije na decembarskom sastanku.

Kao novi, tačnije stari problem, ponovo se javlja grčki dug. Uprkos tome što su kreditori odobrili da početkom mjeseca bude isplaćena prva tranša pomoći Grčkoj, do navedenog nije došlo jer se smatra da ova zemlja nije dovoljno radila na dogovorenim reformama. Smatra se da će uspjeti još jednom da se nađe kompromis, ali će investitori svakako pratiti razvoj situacije.

Nakon zatvaranja trgovanja u petak prethodne sedmice, došlo je do terorističkih napada u Parizu, pa je tržište reagovalo tek po otvaranju ovosedmičnog trgovanja. Ulagači su na navedene vijesti panično reagovali, povećala se averzija prema riziku i počeli da prodaju evro, bježeći u sigurniju aktivu, prvenstveno USD, JPY i zlato. Tržište je ipak uspjelo da se stabilizuje tokom evropskog trgovanja, ali je pomenuta situacija i mogućnost dodatnih terorističkih napada svakako još jedan u nizu faktora koje bi trebalo uzimati u obzir kada su u pitanju kretanja na finansijskim tržištima.

Britanska funta je nakon "super četvrtka" iznenađujuće oslabila preko 2% u odnosu na većinu najtrogvanijih valuta. Članovi BoE glasali su 8-1 u korist zadržavanja kamatne stope na 0.50%, ali ono što je razočaralo jeste sugerisanje centralne banke da će se odluka o kamatnoj stopi odogoditi, pošto je privredni rast Velike Britanije u velikoj mjeri zahvaćen usporavanjem globalnog rasta, dok stopa inflacije trpi posljedice drastičnog pada cijena energenata od jula 2014. godine. U skladu sa navedenim, izvještaj BoE je pokazao smanjene prognoze rasta BDP i stope inflacije u narednim godinama. Funta je ipak uspjela da nadoknadi dio gubitaka na tržištu, pošto je izvještaj sa tržišta rada prikazao pad nezaposlenosti na najniži nivo od sredine 2008. godine.

1.2 Američko tržište

- *SAD na pragu povećanja kamatnih stopa*
- *USD na 6mesečnom max u vs EUR*
- *Odlični podaci sa tržišta rada SAD-a*

Sjedinjene Američke Države su sve bliže povećanju kamatnih stopa prvi put nakon nepunih deset godina. Sve su češće najave čelnih ljudi FED-a da bi politika zaoštavanja mogla početi već u decembru ove godine. Nakon bojazni da će turbulencije na kineskom tržištu uticati na odluku o povećanju kamatnih stopa, stabilizacija situacije je samo još jednom potvrdila nagovještaje da članovi FED-a ozbiljno razmatraju o promjeni monetarne politike. U korist im idu i makroekonomski pokazatelji poput indeksa proizvodnje, stope nezaposlenosti itd. Samo prošlog mjeseca u Americi je broj novozaposlenih porastao za 271.000 što je najveći rast zabilježen ove godine. Stopa nezaposlenosti je takođe na zavidnom nivou od 5% dok

je indeks proizvodnje u oktobru ostvario rast od 50,1 poena. Dobri podaci koji dolaze iz SAD-a daju dodatni podsticaj američkom dolaru. Nakon objave podataka sa američkog tržišta rada, američki dolar je ojačao za više od 1,5% u odnosu na evro i spustio se ispod 1,07 USD za 1 EUR. Rastu američkog dolara doprinosi i nestabilnost u Evrozoni, međutim u znatno slabijoj mjeri nego što doprinose pokazatelji iz SAD-a. Investitori su sada skoro sigurni da će FED na decembarskom sastanku povećati kamatne stope, to se odlično vidi i u zauzimanju long pozicija u USD. Čak ni nešto slabiji podaci koji dolaze iz maloprodajnog sektora nisu uspjeli da naruše rastući trend USD.

Kanadska privreda polako se oporavlja uprkos niskim cijenama energenata. Jedan od pokretača je i domaća potrošnja, takođe zabilježen je i rast izvoza ne energetskeg sektora. Niska vrijednost kanadskog dolara je takođe doprinijela privrednom rastu. Očekuje se da će bruto društveni proizvod do kraja 2015.godine ostvariti rast od 1,3% dok bi rast sljedeće godine trebao biti oko 2,3%.

1.3. Azijsko tržište

- *RBA zadržala kamatnu stopu od 2%*
- *Smanjena stopa nezaposlenosti u Australiji*
- *Kineske vlasti očekuju rast BDP do 7% u narednih pet godina*
- *Smanjen rast stope inflacije u Kini u oktobru na 1,3%*

Australijska centralna banka (RBA) je zadržala kamatnu stopu na istorijskom minimumu od 2% ali je ostavila mogućnost novog djelovanja ukoliko se situaciju na polju cijena ne stabilizuje. RBA je ocijenila da su se prognoze domaće privrede poboljšale u zadnjih nekoliko mjeseci što je na deviznom tržištu rezultiralo značajnim jačanjem australijskog dolara u odnosu na evro i američki dolar. Ove godine privreda Australije bilježi u prosjeku nešto lošiji rast u odnosu na prošlu, ali se u narednoj očekuje ponovo značajniji rast. Pozitivni signali stižu sa tržišta rada gdje je stopa nezaposlenosti u oktobru smanjena na najniži nivo u posljednjih 18 mjeseci najviše zahvaljujući sektoru usluga i slabijim rastom plata što je navelo poslodavce za većim zapošljavanjem nego inače.

Predsjednik Kine je najavio da se ubuduće neće samo gledati na procenat rasta privrede nego više na njenu kvalitetu, pošto su u Kini vremena drastičnog rasta privrede prošla. U predočanju novog petogodišnjeg plana koji bi trebao da se usvoji u prvom kvartalu naredne godine, predsjednik Xi Jinping navodi mogućnost dostizanja privrednog rasta i do 7% godišnje, ali napominje da za postizanje navedenog postoje mnogi faktori koji zadaju brigu vlastima među kojima izdvajaju veliku zaduženost kineskih preduzeća. Očekuje se da će biti usvojene i nove finansijske i privredne reforme kao što su slobodne trgovačke zone čime bi se olakšao pristup tržištima i još više otvorio sektor usluga. Sa takvim projekcijama rasta bi se ispunio desetogodišnji plan (2010-2020) gdje bi se buto društveni proizvod zemlje uduplao. Navedene projekcija vlasti u Kini su mnogo optimističnije nego od onih iz MMF, koji u narednim godinama očekuju rast između 6% i 6,3%. Da će dostizanje stope od blizu 7% biti teško izvodljiva govore i podaci iz ove godine gdje se očekuje rast od maksimalno 6,8%, što bi bio najmanji rast u posljednjih 25 godina. U Kini trenutno sve više upućuje da će PBoC uskoro ponovo intervenirati iako je nedavno već šesti put ove godine smanjila kamatnu stopu. Nakon što je smanjen trgovinski bilans zemlje, pad je zabilježen i na polju cijena što može predstavljati veliku prijetnju za domaću ekonomiju. Inflacija je u oktobru rasla samo 1,3% nakon što je u septembru rast iznosio 1,6%, čime se ona dodatno udaljila ciljanoj stopi PBoC od 3%.

2. KRETANJE VALUTNIH PAROVA U PERIODU OD 20.10.-17.11.2015

EUR/USD

EUR/GBP

EUR/CHF

GBP/USD

USD/JPY

AUD/USD

2.1. Kretanje cijene zlata

Vrijednost zlata je u posljednjih mjesec dana pala za skoro 10% i dostigla najnižu vrijednost u posljednjih pet godina. Očekivanja zaoštavanja monetarne politike u SAD i povećanja kamatnih stopa negativno utiču na zlato, pošto je ovaj plemeniti metal neatraktivan za investitore u uslovima rasta prinosa na drugu aktivu. Terotistički napadi u Francuskoj su na kratko uticali na averziju prema riziku i povećali tražnju za "sigurnim utočištem", ali je navedeno bilo kratkotrajnog karaktera i cijene su nastavile da padaju prema 1.000 USD po unci.

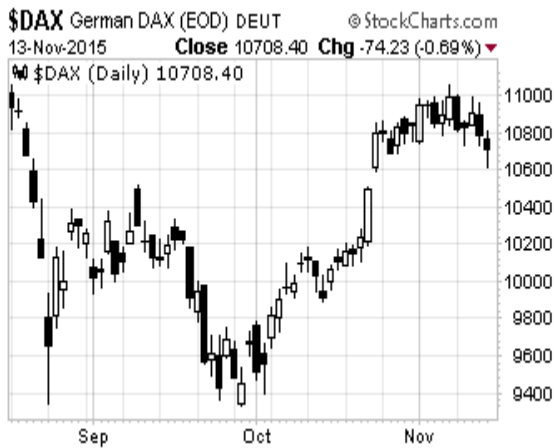
2.1. Kretanje cijene nafte

Vrijednost nafte je u prvoj polovini novembra smanjena za oko 10% na najniži nivo od avgusta ove godine na oko 45 dolara po barelu. Smanjenje vrijednosti crnog zlata ispod nivoa od 40 dolara je po svemu sudeći samo pitanje vremena ako se uzme u obzir trend jačanja američkog dolara i konstantnog povećanja zaliha nafte u SAD. Samo u posljednjih sedam dana su zalihe nafte u SAD povećane za 4,2 miliona barela. Sljedeći bitan događaj za buduće kretanje nafte bi mogao imati sastanak OPEC-a početkom narednog mjeseca kada će ponovo glavna tema biti obim proizvodnje članica.

2.3. Kretanje pojedinih berzanskih indeksa

DAX

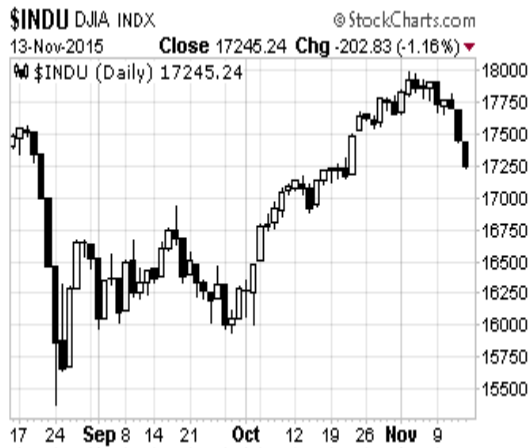
S&P500

Nikkei 225

DJIA

3. NAJAVA VAŽNIJIH EKONOMSKIH DEŠAVANJA

Datum	Vrijeme	Valuta	Ekonomski kalendar od 16.11. do 31.11.2015	Očekivanja	Prethodno
16.11.2015	11:00	EUR	Consumer Price Index (YoY) (Oct)	0.0%	0.0%
	11:15	EUR	ECB President Draghi's Speech		
17.11.2015	01:30	AUD	RBA Meeting's Minutes		
	10:00	GBP	Inflation Report Hearings		
	10:00	GBP	Consumer Price Index (YoY) (Oct)	0.0%	-0.1%
	11:00	EUR	ZEW Survey - Economic Sentiment (Nov)		30.1
	14:30	USD	Consumer Price Index (YoY) (Oct)	0.1%	0.0%
	16:30	CAD	BoC Review		
18.11.2015	19:00	USD	FOMC Minutes		
19.11.2015	04:00	JPY	BoJ Interest Rate Decision and Statement	0.10%	0.10%
	10:30	GBP	Retail Sales (YoY) (Oct)	4.5%	6.5%
	13:30	EUR	ECB Monetary Policy Meeting Accounts		
20.11.2015	14:30	CAD	Consumer Price Index (YoY) (Oct)		1.0%
	10:00	EUR	Markit PMI Composite (Nov)		53.9
	15:45	USD	Markit PMI Composite (Nov)		55.0
24.11.2015	14:30	USD	Gross Domestic Product Annualized (Q3)		1.5%
25.11.2015	10:30	GBP	Gross Domestic Product (YoY) (Q3)		2.3%
	14:30	USD	Durable Goods Orders (Oct)		-1.2%
26.11.2015	00:30	JPY	National Consumer Price Index (YoY) (Oct)		0%
	00:30	JPY	Unemployment Rate (Oct)		3.4%
26.11.2015	14:00	EUR	DE Consumer Price Index (YoY) (Nov)		0.3%

4. PREGLED VAŽEĆIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH SVJETSKIH ZEMALJA

Pregled referentnih stopa	Referentna kamatna stopa	Posljednja promjena	Datum promjene	Naredni sastanak
Evropska centralna banka	0,05%	-0,10%	04.09.2014	03.12.2015
Federalne rezerve SAD	0-0,25%	-0,75%	16.12.2008	16.12.2015
Banka Engleske	0,50%	-0,50%	05.03.2009	10.12.2015
Banka Kanade	0,50%	0,25%	15.07.2015	02.12.2015
Švajcarska nacionalna banka	-0,75%	-0,25%	01.15.2015	10.12.2015
Banka Japana	0,10%	-0,20%	19.12.2008	19.11.2015
Banka za novčane rezerve Australije	2,00%	-0,25%	05.05.2015	01.12.2015